

Meer weten voor meer gezondheid

Wat is eigenlijk de ziekte van Alzheimer?

De ziekte van Alzheimer (ook dementie type Alzheimer type genoemd) is een degeneratieve hersenziekte. Degeneratie betekent het verminderen oftewel verval van weefsel. Men schat dat momenteel wereldwijd meer dan 50% van alle dementieziektes deze variant betreffen.

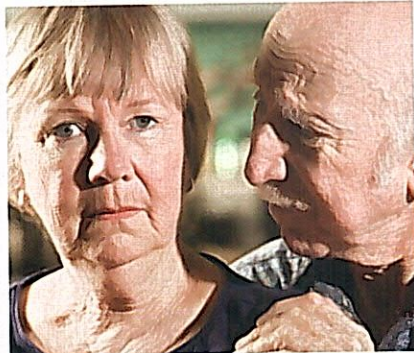
De ziekte begint meestal na het 65e levensjaar en komt bij vrouwen tweemaal zo vaak voor dan bij mannen. In Nederland bijvoorbeeld lijden ongeveer 250.000 mensen aan Alzheimer en de experts schatten dat dit aantal in minder dan 30 jaar verdubbeld zal zijn. In veel industrielanden zijn deze aantallen gelijk.

De oorzaak van de ziekte is tot op heden nog niet duidelijk. De wetenschap debatteert onder andere over genetische oorzaken, zoals mutaties van de chromosomen 1, 4 en 21 of storingen van bepaalde stofwisselingsprocessen, zoals bijvoorbeeld de *tau-proteïne stofwisseling*. Ook zogenaamde *slow-virus-infecties* (bepaalde vormen van leukemie, aids etc.) gelden als mogelijke uitgangspunten voor Alzheimer. Hoofdoorzaak bij de meeste dementieziektes/hersensprestatie storingen zijn echter veranderingen van de bloedvaten in de hersenen.

Typend voor Alzheimer is de continue verslechtering van de cognitieve vaardigheden van de patiënt. Dit betekent dat de vaardigheden om waar te nemen, te herkennen, denken, concluderen en oordelen gaandeweg verloren gaan.

Om tot de diagnose Alzheimer te komen worden neurologische onderzoeksmethoden gebruikt, bijvoorbeeld de EEG (elektro-encefalogram) die de hersenstromen meten, of de MRI (Magnetische Resonantie Imaging scan), een door een computer gepubliceerd weergaveproces bij de röntgendiagnose. Een typisch kenmerk van Alzheimer is bijvoorbeeld de opvallende atrofie van de hersenschors, in het bijzonder in het voorhoofdgebied. Oorzaak daarvoor is de afname van de hersenmassa door aanhoudende afsterving van hersencellen. De definitieve diagnose kan men pas vaststellen na histologisch onderzoek, na het sterven van de patiënt.

De medische wetenschap gaat ervan uit, dat reeds ca. 6-8 jaar voordat Alzheimer kan worden vastgesteld, het ziekteproces begint. In de USA noemt het National Institute on Aging meerdere 'waarschuwingstekens' die mogelijk op Alzheimer kunnen wijzen, bijvoorbeeld

dat de betrokken persoon steeds weer hetzelfde verhaal vertelt, of eenvoudige, typische handelingen niet meer beheerst, zoals veters strikken of het bedienen van de afstandsbediening.

Zeker geldt natuurlijk ook voor alle genoemde 'symptomen' dat ze ook onschuldige aanwijzingen van het normale 'verouderen' kunnen zijn en niets met Alzheimer te maken hebben. Daarom is het dus zeer belangrijk vroegtijdig professioneel advies te verkrijgen, om alle mogelijkheden van diagnostiek en therapie te benutten.

Tot op heden is het niet mogelijk Alzheimer te genezen. Ook het toepassen van zogenaamde Cholinesterase-remmers bij lichte en middelzware Alzheimer is binnen de wetenschap omstreden. Wel zeker is dat voorkomende maatregelen tegen moderne ziektes als hoge bloeddruk, overgewicht en gezonde voeding het risico verlagen. Gezonde voeding en geestelijke training, tot op hoge leeftijd, kunnen de kans op het krijgen van een ziekte van hersensprestatie storingen verkleinen.

Overig

De naam van de ziekte stamt van de psychiater Alois Alzheimer. Hij onderzocht de hersenen van een patiente, die reeds bij opname zeer weinig woorden kon spreken. Ze beantwoordde alle vragen met 'Auguste', haar eigen voornaam. Na het overlijden van de patiente ontdekte hij, bij het onderzoeken van de hersenen, vanuit zijn optiek 'een zeer eigenaardige ziektebeeld' van de hersenschors en een opvallende eiwitafzetting, die men tegenwoordig als plaque omschrijft. In het jaar 1906 publiceerde hij zijn onderzoek onder de titel 'Een eigenaardige ziekte van de hersenschors'. Echter de medische wereld nam er amper notitie van en het werk verdween in de wetenschappelijke archieven. Tientallen jaren later noemde de expert de ziekte alleen maar een 'exotische vorm van ouderdomsdementie' hoewel er reeds vele honderdduizenden patienten erdoor getroffen waren. Pas in de laatste jaren – vanwege de snel toenemende ziektegevallen – kreeg de ziekte pas de aandacht die het vanwege de ernst van de ziekte verdient.